

Friluftsförskolor Broby

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsåret ht 2020 – vt 2021

Förskolans yttre och inre miljö

Frilufts Förskolor Broby ligger i direkt anslutning till Stolpaskogen i Erikslund med radhus och villor som närmsta grannar. Gården övergår i skog och på andra sidan staketet börjar den stora skogen med berghällar, tallskog och blåbärssnår.

På vår egen skogsgård med berghällen åker vi stjärklapp på vintern och de höga tallarna ger oss skydd för solen på somrarna. På konstgräset på den inre gården åker vi skridskor kalla vintrar. På andra årstider bjuder den in till hinderbanor, regellekar och gemensamma samlingar. Vid vindskyddet på skogstomten kan vi göra upp eld och samlas för högläsning.

Huset är byggt för två avdelningar, Skatan och Kråkan, men barngrupperna är tre, Upptäckare, Utforskare och Äventyrare.

Maten på Broby får vi från restaurang Brasserie Maison. Maten tillverkas efter Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer om mat för små barn. Vår mat är minst 40% ekologisk och alla mjölkprodukter och bananer är alltid ekologiska.

Barn och pedagoger

Upptäckarna är barn 1- 3 år. Under hösten var det 15 barn i gruppen. Ett barn slutade i november och veckan därefter kunde vi erbjuda platsen till ett syskon. Vid terminens uppstart hade Upptäckarna tre pedagoger, Elin, Jenny och Nadine. Sistnämnda arbetade endast två månader och därefter bemannades tjänsten av vikarier. På våren gjorde vi om grupperna och Upptäckarna blev då 10 barn med de två inskolningarna som vi hade i januari och mars. Elin som är förskollärare och Jenny barnskötare blev kvar hos Upptäckarna som deras pedagoger.

Utforskarna är barn 3-4 år. De var under hösten 15 barn. Lana och Philip, båda barnskötare var deras pedagoger. Lana gick på föräldraledighet i november och då började Engla hos oss som vikarie. Lana arbetade en månad innan ledigheten hos Upptäckarna. Philip slutade i december.

Åsa, barnskötare började arbeta hos oss igen i november och blev då ansvarig Utforskarpedagog. På våren kom även Anna tillbaka efter höstens tjänstledighet och blev Utforskarpedagog tillsammans med 15 barn. Daniel, barnskötare har varit resurs i Utforskargruppen under våren. Under höstterminen var Natalie resurs.

Marit, förskollärare, har varit Äventyrarpedagog hela året. *Äventyrarna* har varit 9 barn och under hösten arbetade de tillsammans med Utforskarna. På våren fick 7 barn flytta upp till Äventyrargruppen och det blev 16 barn i gruppen. Engla blev på våren också Äventyrarpedagog.

Pia är rektor för enheterna Broby i Erikslund och Lunden i Gribbylund inom Frilufts Förskolor.

Planering och utveckling

Planeringsdagarna är två över läsåret, förlagda i anslutning till terminstart. Då stänger förskolan. På planeringsdagarna sammanställer pedagogerna en gemensam utbildningsplan med mål för vår pedagogiska verksamhet utifrån Läroplan för förskolan (Lpfö18) och våra tidigare utvärderingar av utbildningen.

Varje termin har vi också en utvecklingsdag för pedagogerna. På höstens utvecklingsdag arbetade hela arbetslaget med frågor om bemötande och förhållningssätt i diskrimineringsgrundade risker och likabehandlingsfrågor. Det är ett

fortgående och löpande arbete som är ständigt aktuellt och kräver kontinuerliga dialoger, analyser och åtgärder.

På vårens utvecklingsdag hade vi föreläsning och grupparbeten om barn med autism och hur deras lek kan ge sig uttryck.

Pedagogiska möten kvällstid har under höstterminen varit sex och på vårterminen sju. Genom kollegialt lärande har vi utbildat oss i empatiskt bemötande av barn. Alla pedagoger har gått på interna förskolläraryr- och barnskötarträffar. Under hösten utbildades barnskötarna genom en digital föreläsning om språkligt samspel. Förskollärares höstkurs handlade om högläsningens betydelse för språkutveckling. Vårens kurser handlade om det pedagogiska förhållningssättet och förskollärarna fick utbildning från SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) om att möta barn i samspelssvårigheter i förskolan.

Samverkan förskola och vårdnadshavare

På Förskoleappen kan vårdnadshavare följa sina barns utveckling och ta del av information som rör verksamheten.

Vårdnadshavare bjuds varje termin in till utvecklingssamtal för att samtala om sitt/sina barns individuella utveckling.

I och med pandemins fortsatta spridning och restriktioner från Folkhälsomyndigheten beslutade personalen unisont att inte bjuda in till föräldramöte. Inga föräldrar motsatte sig beslutet. De föräldrar som tidigare varit samverkansföräldrar fortsatte sitt uppdrag med viss tvekan. Tack till Matthias, Sara och Alina som är samverkansföräldrar.

Vi höll ett digitalt föräldramöte i februari och deltagandet blev väldigt högt.

På hösten hade vi ett öppet hus med lekstund på gården efter storsamling vid elden.

Gemensamma mål och styrdokument

Förskolan styrs av Läroplan för förskolan 2018 (lpfö18). Friluftsförskolors metod är utomhus- och naturpedagogik. Vi strävar efter att flytta ut verksamheten på gården och ut i skog och mark så länge det är Tryggt, Roligt och Lärorikt. Friluftsförskolor har även en egen "Grön tråd" och en övar-prövar-lär med naturpedagogiken som vi följer i mån av möjlighet. Dokumenten visar vägen för vår utomhuspedagogik och hjälper oss bidra till en positiv inställning till friluftsliv och de olika förutsättningar olik väder ger oss. I naturpedagogiken är vi alla jämlika på lika villkor. Våra egna frontfigurer Veda och Barke finns med i den dagliga verksamheten i form av dockor som vi sjunger och läser verksamhetsbaserade sagor om.

Grön flagg och miljömålen.

Hösten 2020 påbörjade vi en ny Grön Flaggresa inom temat Djur och Natur med underrubrikerna Naturens kretslopp, Biologisk mångfald och Djurens välmående. På måndagar har Broby haft gemensam skogsdag och storsamling med fokus på Grön Flagg. Pedagogerna har turats om att i sina arbetslag planerat och utfört samlingen och efterföljande uppdrag. På onsdagar har grupperna arbetat med uppföljning till måndagens Grön Flagg arbete. I utomhuspedagogiken följer vi naturens årstider naturligt och det kretslopp som skapas med årstidsskiften.

Grupperna har arbetat med Naturens kretslopp och Djurens välmående så temat följer med oss in i hösten och vi fokuserar på Biologisk mångfald.

Friluftsförskolors miljömål hållbar konsumtion har resonerats och funderats kring i alla grupper med hjälp av Sopsamlarmonster. Trasiga leksaker har vi samlat ihop på ett ställe för att visa på hur mycket som går sönder i ovarsam hantering.

Barnkonventionen, Plan mot diskriminering och kränkande behandling och TRE SKA BLI NOLL

I det dagliga arbetet på förskolan pratar pedagogerna med barnen om gränser och individers privata områden och att respektera andras gränser. Tre ska bli noll handlar om att stoppa sexuellt utnyttjande av barn genom att upplysa barn om gränslösa beteende från vuxna och visa att det alltid finns vuxna som barn kan lita på och anförtro sig åt. Barnen poängterar numer vardagligen vad deras gränser är. Till hösten vill vi även upplysa föräldrarna ännu mer om vad privata delar är och gränser vi sätter hos oss själva och att respektera andras gränser.

Det empatiska förhållningssätt som pedagogerna implementerat genom kollegialt lärande på arbetsplatsträffar är ett förebyggande arbetssätt för diskrimineringar och kränkande behandlingar inom förskolan. Barnen tränas och utmanas i att sätta ord på sina handlingar och känsleregister och pedagogens roll är att genom ett neutralt deltagande hitta lösningar tillsammans med barnen i deras osämja. Pedagogen går nyfiken in i konflikten och reder ut tankar och känslor istället för att bli den som bestämmer vem som hade rätt och vem hade fel eller bestämmer hur lösningen blir.

Alla Äventyrare som slutar vt 2021 vet att de har rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Mötet med Kanin och Igelkott som presenterar barnkonventionen på ett konkret och lekfullt sätt har skapat en stor medvetenhet i den äldsta barngruppen. Alla barngrupper har fått möta dilemman som de kan känna igen sig i och formulera funderingar kring.

Pedagogisk dokumentation

Pedagogerna dokumenterar sina barngrupper för att se hur barnen interagerar och utvecklas i sina uttryck. Den dokumentation som presenteras i Förskoleappen får vårdnadshavare tillgång till under hela vistelsetiden och när barnet slutar på förskolan laddar föräldrarna själva hem dokumentationerna om sitt barn.

Utvecklingsområden

På Broby har vi under läsåret fokuserat på hur naturpedagogiken även ska användas och synas under den period när vi är inomhus. Alla pedagoger har utvecklat sina avdelningar och analyserat gemensamt vad naturpedagogik är och hur vi undervisar i den både inne och ute. Pedagogerna känner sig trygga i naturpedagogiken, de är välintegrerade och förtroliga med den och det gemensamma tänk som finns på förskolan blir en kunskapsbas för att skapa nya spännande uppdrag tillsammans med barnen. Till hösten vill vi öka barnens artkunskap och införa fler tekniska experiment i naturen.

Pedagogerna har genom kollegialt lärande om empatiskt förhållningssätt fått en samsyn på hur mötet med varje barn kan förstärka en god självkänsla hos barnen och hur viktig del av barnens utveckling vi bidrar med när vi lär ut och är förebilder i hur vi agerar, pratar med barnen och framför allt lyssnar på dem.

Det kollegiala lärandet kommer till hösten fokusera på digitaliseringsmöjligheter på Broby för att lyfta medvetenheten hos barn och pedagoger och informera vårdnadshavare på hur digitala medier används hos oss.

Upptäckarnas berättelse

I början av höstterminen hade vi en barngrupp på 15 barn där Jenny, Elin och Nadine var ansvarspedagoger för Upptäckarna. Efter årsskiftet blev vi sedan 10 barn i Upptäckargruppen med Elin och Jenny som pedagoger.

Vid höstterminens start och inskolningarna i Upptäckargruppen påbörjade vi ett aktivt arbete med fasta rutiner och tydliga instruktioner för att på så sätt ge Upptäckarna en trygghet i vardagen på förskolan. Barnen kunde därmed veta vad de kunde förvänta sig av dagen.

På våra samlingar har vi använt oss av TAKK, Bornholmsmodellen, Babblarna, sagor, rim, ramsor och sånger och vi har under året uppmärksammat hur barnen genom arbetet under samlingarna fått möjlighet att utveckla sitt språk, både det verbala men även kroppsspråket. Barnen har med TAKK som hjälpmedel själva försökt forma tecken för att kommunicera med oss pedagoger och andra barn när språket inte räcker till.

Under hösten påbörjades ett arbete kring årstider och årstidernas olika färger. I samband med det har vi uppmärksammat hur barnen till en början kopplade färgerna med babblarna och vi valde då att använda oss av babblarna som komplement till våra årstidsfärger. När vi skapat har barnen visat glädje och intresse för att skapa. Vi har skapat både inomhus och utomhus och barnen har introducerats för olika material och tekniker.

Då vi arbetat mycket med sagor, dans och sånger har vi sett hur barnens fantasi uppvisats när de själva fortsätter sagorna eller sjunger i sandlådan. I leken har vi uppmärksammat hur barnens fantasi flyger fritt då de bygger med lego, plus-plus, magneterna etc. Vidare har vi sett hur barnen utmanar både varandra och sig själva när vi pedagoger deltar och är närvarande i leken. Barnen har genom fantasin och leken vågat sätta gränser både för sig själva och för sina kompisar och vi uppmärksammar att barnen leker mer tillsammans då vi vuxna är närvarande och stöttar.

Vi har arbetat aktivt med lägesord så som bakom, framför, bredvid, över, under, speciellt vid samlingar, men även i vardagssituationer. Exempel på vardagssituationer är att kunna ställa glaset **framför** tallriken, kan du sätta dig **bredvid** kompisen, lägg klossen **i** lådan, ställa sig **bakom** en kompis i ledet upp till skogen mm. Vi har tagit hjälp av sånger som handlar mycket om lägesord vilket vi därefter upplever att barnen får större förståelse för vad lägesord innebär.

Teknik i vardagen har vi upplevt funnits runt omkring oss hela tiden genom det enkla sakerna så som att äta med kniv och gaffel, klä på sig, bygga broar med sand, klossar, med pinnar och stenar, i lek och rörelse. Tekniken med sin kroppskontroll är inte alltid något som är självklart för en Upptäckare. I början av terminen är det inte lika självklart att kunna gå i olika terrängar, eller att kunna springa, hoppa eller att ta på sig sina skor utan det är något som utvecklas genom att kontinuerligt arbete där vi pedagoger uppmuntrar barnen att öva själva. Genom upprepning och att göra dessa

saker om och om igen så är det nu självklart att springa, hoppa, ta sig upp för berg i skogen men även att ha tekniken att kunna ta på sig sina egna skor.

Då vi är en friluftsförskola så vistas vi mycket ute i naturen och barnen får på ett naturligt sätt jobba både med grov-och finmotorik. Att klättra, springa, krypa, åla, hänga, plocka, bygga med olika material, lägga pussel, lägga pluppar, bygga med lego och prova på olika skapandeformer utmanar barnens motoriska utveckling. Att klä av sig och klä på sig, sätta på sig skorna, användning av bestick och lägga sig i sovsäcken ger barnen en möjlighet att träna sin motoriska förmåga i vardagen. Vi märker stora skillnader hos barnen bara på hur de går i skogen och lyfter fötterna på ett naturligt sätt.

Inom Grön Flagg började vi höstterminen 2020 med tema Livsstil och Hälsa för att sedan övergå till tema Djur och Natur med rubrikerna Naturens kretslopp, Biologisk mångfald och djurens välmående. Vi har sett att barnen har förståelse för samband i naturen men framförallt årstiderna och dess skiftningar då det är något vi fokuserat på. Vi har utmanat barnen i form av skräpplockning, sopsortering, kompostering, odling, allemansrätten, vattnets kretslopp, barnkonventionen, vi har följt årstidernas växlingar och rört oss i skog och mark i vår närmiljö. Utifrån barnkonventionen har vi läst kompisböckerna som är baserade på barns rättigheter. I början av terminen fokuserade vi främst på barns rättigheter vid samlingar och andra halvåret valde vi att arbeta kring gränssättningar inne hos Upptäckarna då vi såg att behovet fanns. Vi har reflekterat kring hur vi är gentemot varandra och barnen har fått verktyg för att kunna sätta gränser, samarbeta, vänta på sin tur och säga/göra förlåt. Vi upplever att barnen på ett bra sätt kan säga stopp och sätta gränser för sig själva. Barnen väntar på sin tur och delar med sig, hjälper varandra upp om någon har ramlat och säger/ gör förlåt om man har gjort någon illa.

Under hela året har vi haft en kontinuitet bland Upptäckarpedagogerna. Detta har visats tydligt i barngruppen eftersom rutiner och personalen har varit detsamma vilket resulterat i en trygg bas i vår grupp.

Elin & Jenny - Upptäckarnas pedagoger

Utforskarnas läsår

Under året som gått har Utforskarna fått genomgå förändringar då det under höstterminen startades upp med en gemensam grupp tillsammans med Äventyrarna. Då gruppen var stor arbetades det med tvärgrupper för att få en möjlighet att se varje barn. På grund av oro i gruppen valde vi att inför vårterminen dela den stora gruppen till två mindre grupper för att på så sätt skapa trygghet. Utforskarna blev då 15 barn och under vårterminen fick de två nygamla pedagoger.

För att skapa trygghet i gruppen har vi pedagoger prioriterat att arbeta med tydliga rutiner och ramar samt att genom samlingar skapa en kontinuitet och en gruppgemenskap.

Arbetet i höstens stora grupp fokuserade på sagor och samtal med barnen om jämlikhet, olikheter och likheter samt respekt för varandra och sig själva där vi använt oss av Barnkonventionens kompisböcker och kompisböckerna om hur man är en bra kompis. Vid vårterminens start fortsatte arbetet med goda relationer mellan barnen. Genom arbete med allas lika värde och grupptillhörighet kunde vi se att barnen samspelade bra i både lek och projekt tillsammans. Den stora sjukfrånvaron bland

barnen under vårterminen har bidragit till att gruppdynamiken förändrats och det har därmed blivit svårt att hitta tillbaka till sin plats i gruppen. Det har lett till att vi fortsatt arbetet kring likabehandling genom samlingar, reflektion och ökad vuxennärvaro i barnens lek och samspel under hela terminen. Genom pedagogernas närvaro och uppmuntran i leken tar mer initiativ i att utmana, våga vara med och även sätta egna gränser.

Genom arbete med Före Bornholmsmodellen, sagor, sånger, rim och klappramsor har vi under hösten arbetat med barnens språkutveckling. Under våren har vi fortsatt arbetet med högläsning, ordlekar, samlingar där vi motiverat barnen att prata inför grupp, reflektion och fantasivandringar i naturen. Här har fantasin inte haft några begränsningar och barnen har fritt, med pedagogerna som stöd, fått skapa egna berättelser tillsammans.

Höstterminen bjöd på uppdragskort för att inspirera barnen till intresse för matematik. Arbetet fokuserade på siffror, antal, former och matematiska begrepp. Under vårterminen har utrymme getts till att uppmuntra barnen i användning av vardagsmatematik genom lägesord, antal, jämförande av antal, färger och räknelekar. I leken har vi vidare uppmuntrat barnen genom konstruktion och byggen till programmering och jämförelser.

Under året har ett aktivt arbete inom Grön Flagg genomförts som intensifierats under våren. Inom Grön Flagg började vi höstterminen 2020 med tema Livsstil och Hälsa för att sedan övergå till tema Djur och natur med rubrikerna Naturens kretslopp, Biologisk mångfald och djurens välmående under vårterminen 2021. Höstterminens arbete innefattade skräpplockning, kompostering, odling, allemansrätten och barnkonventionen men även årstidernas växlingar. Under våren har arbetet inom Grön Flagg innefattat olika projekt som gett barnen verktyg för att förstå människors påverkan på sin miljö genom att aktivt ta hand om den. Vi har använt oss av skräpmonstren för att visa vikten av källsortering på ett lekfullt sätt. Vidare har vi följt naturen genom arbete med årstiderna samt använda oss av boken om det ensamma trädet där barnen får följa naturen och årstidsskiftningarna runt ett träd under ett år. Vi har även använt oss av naturen runt omkring förskolan för att praktiskt visa barnen hur vi tar hand om vår natur men även genom att läsa och reflektera kring Allemansrätten, skräpplockarveckan, varit naturdetektiver och sökt vårtecken. Vi har genom olika odlingsprojekt kunnat visa vad som händer visuellt när vi planterar/sår. Under vintern fokuserade vi även på olika experiment med snö och is där barnen fick möjlighet att reflektera och analysera kring vad som skulle hända men även tydligt se vad som faktiskt hände med exempelvis snön när den var hårt packad respektive löst packad i glas inomhus.

Vi har tillsammans med barnen visat och funderat kring hur teknik fungerar vid olika situationer, till exempel vid måltider, använda kniv och gaffel, påklädning, dra upp dragkedjor och knyta skorna, skapande, klippa, hur man använder pennan, hammare, såg och att tälja och i skogen, hitta olika tekniker för att ta sig upp för ett berg, balansera, klättra, springa.

Arbetet i den stora gruppen under hösten gav ett bra samspel, lek mellan barnen, samhörighet och minskade konflikter. Pedagogerna som arbetade med barngruppen upplevde att arbete i mindre grupper gav större tydlighet. Det ledde till att dela den stora gruppen i två mindre grupper för att barnen skulle känna sig sedda och hörda.

Vårterminen började bra med ett stort arbete kring gruppen, allas lika värde och grupptillhörighet och vi kunde inledningsvis se hur barnen samspelade bra i både lek och projekt tillsammans. Men då situationen i samhället inneburit ett stort bortfall av barn i perioder har det lett till en ökad oro i barnens vardag då gruppkonstellationer och vänskapsrelationer kan förändras vid frånvaro. Till följd av detta har vi aktivt arbetat med likabehandling i gruppen genom samlingar, reflektion och en ökad vuxennärvaro i barnens lek och samspel samt arbete från oss pedagoger i samspel med hemmen och barnen vilket lett till en mer rofylld vardag på förskolan.

Vi har under året utmanat och inspirerat barnens finmotorik genom klippa, hålla med bestick, skapa, i skogen med skogens minsta material så som barr, kottar, bärplockning samt stötta vid på och avklädning. Genom klättring, vandringar, höga och låga hopp, att krypa och åla, att cykla och springa med hjälp av skogen och vår närmiljö har vi inspirerat barnen att det är kul att röra sig och utmana hela sin kropp i grovmotoriken. Under hösten arbetade vi med att måla med naturens egna färger samt skapa med naturmaterial och återbruksmaterial. Genom att under våren inspirera och utmana barnen i att våga fantisera, våga drömma och våga tro på sig själv genom sagor, sånger, vara frågande och att barnen känner att deras historier är viktiga och spelar roll har gett de verktyg som behövs för att slutföra deras tankar och funderingar. Genom skapandet har vi visat vikten av respekt och att lyssna på varandra. Fantasivandringarna har tillåtit barnen att öppet fantisera och släppa in varandra i sin fantasi. Genom att gemensamt skapa fantasimiljöer i naturen har vi fått träffa och besöka allt från trollkarlar, häxor, sommarskuggan, solsystem och planeter tillsammans.

Anna & Åsa - Utforskarnas pedagoger

Äventyrarnas berättelse

Hösten började med en stor grupp på 22 barn då Utforskare och Äventyrarna jobbade tillsammans indelade i mindre åldersblandade grupper. Efter jul ändrade vi om så vi blev en grupp på 16 barn med nio Äventyrare och sju äldre Utforskare. Sensommaren och tidig höst gick åt till att skapa en gruppkänsla med hjälp av kontakt- och samarbetslekar, Barnkonventionens kompisböcker och kompisböckerna om hur vi är bra kompisar och flera olika sagoböcker som handlar om kompisskap och relationer. I det sociala samspelet har det varit viktigt att lära sig samtala, förklara och lyssna på varandra och även att ta sitt egna ansvar gentemot andra. Detta har vi jobbat med återkommande som en påminnelse och vid behov under hela läsåret. Tydliga rutiner, tydlighet i förhållningssätt, måltids-, samlings- och viloplatser och tillvägagångssätt vid aktiviteter har skapat trygghet i gruppen vilket vi ser att barnen mår bra av och har lett till kompisar som är måna om varandra, tröstar, hjälper och leker tillsammans. Med hjälp av Stopp min kroppsagan och Barnkonventionen har vi jobbat med barns rättigheter. Vi har också pratat om våra skyldigheter.

Med arbetsmaterialet Före Bornholmsmodellen har barnens språkutveckling stimulerats. Genom sagor, rim, ramsor, språklekar och sånger, vilket har ökat barnens ordförråd, gett barnen trygghet att tala i grupp, lyssna på sina kompisar, ta och utföra instruktioner. Många är sagorna vi har läst både kapitelböcker och enklare sagor ofta med tema om aktuella ämnen som vi behövt prata om eller jobbat med. Under förskolans dag fick barnen gå en spännande sagovandring där barnen fick lyssna, dramatisera, dansa och sjunga sagor.

Under året har vi arbetat med matematik genom uppdragskort för att skapa intresse för matematik, matematiska begrepp, siffror och antal, former, vikt och att väga då vi bland annat byggde en egen balansvåg som vi tog med till skogen. Även i vårt arbete med Före Bornholmsmodellen får vi jobba med matematik i form av siffror, antal och matematiska begrepp.

Genom vårt Grönflaggarbete tema Livsstil och Hälsa och senare Djur och Natur med rubrikerna Naturens kretslopp, Biologiskt mångfald och Fjures välmående har vi inspirerat barnen till intresse för att ta hand om vår miljö och oss själva.

Allemansrätten, Hajen Kaj, Lilla våt, Klorofyllkocken har varit trogna gäster på våra samlingar och återberättarstigar.

Vi har använt oss lite av vårt digitala mikroskop vilket skapar spänning och nyfikenhet när vi kommit närmare in i naturens växter. Vi har jobbat med skräpplockning, sopsortering, kompostering och odling. Vi har följt årstidernas växlingar, smakat på ätliga växter i naturen och letat spår i naturen.

I september hittade vi en hel och fin död padda på en stig. Frågorna blev många och vi funderade på om vi kunde få ett skelett. Vi grävde ner paddan i vår planteringslåda, sen fick vintern gå. I juni var det dags att gräva upp paddan för att se vad som hänt. Och ja det hade hänt, vi fick upp många skelettdelar som vi kunde pussla ihop till vår padda.

Vid våra skogs dagar har barnen fått vara med, hjälpt till och provat på att laga mat på vår Muurikka. Hitta Vilse har även han varit oss en trogen vän, både i samlingar och Hitta Vilse stigar tillsammans med hela förskolan och på Äventyrarnas längre vandringar. Äventyrarnas vandringar har gått till Käringsjön och Stolpaleden. Stolpaleden är en Kulturhistorisk led där vi kan följa en bit av Täbys Historia. På våra vandringar har vi förutom att träna på uthållighet och Hitta Vilse även gräddat Våfflor, bakat pinnbröd och grillat korv, i samband med det har vi jobbat med säker eldning.

Att tälja med Äventyrarna började vi med under hösten vilket vi återkom med till våren när värmen gjorde det lätt för fingrarna att hantera kniven eller potatisskalaren. Till slut blev det fina barkbåtar efter mycket träning.

Att röra sig i skog och mark ger kroppen en stor dos av motorisk träning och utveckling. Att springa, vandra, hoppa och klättra i ojämna miljö har tränat alla våra kroppsdelar. Att pulsa i snö, åka stjärklapp och åka skridskor har också utmanat barnens grovmotorik. Skridskoskola har vi i år haft på vår egen is på gården.

Finmotoriken får sitt vid bärplockning och det var en otroligt bra blåbärshöst. Att leka och skapa med skogens material, pärla, klippa, tälja och odla är annat vi har gjort för att stimulera finmotoriken.

Under året har vi skapat en del. Med hjälp av naturens egna färger har vi målat, tänkt vad mycket färger det finns i naturen. I ett litet fågelprojekt målade barnen sin egen fågel på en mangokärna som kropp efter förebild av riktiga fåglar för de som ville. I detta fick barnen tydligt återanvända naturen. Med hjälp av bland annat ett stort träd har vi tagit in naturen på avdelningen. Vårt stora träd i naturhörnan har växlat med årstiden. Barnen har bla. klippt snöflingor, hängt upp sina mangofåglar och påskkycklingar. Isskulpturer med naturen som innehåll var ett av vinterns skaparprojekt. När vit- och blåsiporna kom tog vi med oss pastellkritor ut i naturen

och barnen fick titta, undersöka för att avsluta med att måla och gnugga ut pastelfärgen till blommor.

Under läsåret har vi haft en del gemensamma aktiviteter och traditioner som Luciafirande, Julgransplundring, Påskmaskerad, Förskolans dag, sommaravslutning, Avslutningsmiddag för Äventyrarna och Midsommarfirande.

Det har varit ett bra år och barnen har utvecklats till goda, självständiga och hjälpsamma barn.

Marit, Lana och Engla - Äventyrarnas pedagoger